

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	๒๕๕๔
วันที่ 18	ส.ค. 2552
เวลา	๒๕

สวค. 4/๒๔๗
วันที่ 18-๘-๕๒
เวลา ๒๕.๓๐

ที่ นร 1114/ 3๖๖0

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ 10100

18 สิงหาคม 2552

เรื่อง ผลการศึกษาวิจัยและแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง (2552-2556)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0504/ว(ล) 3593 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2548

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องการปลูกกัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับทราบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2548 โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพ รับผิดชอบประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันศึกษาและพิจารณาแนวทางการส่งเสริมและควบคุมดูแลการปลูกพืชดังกล่าวนี้ สำนักงานฯ ขอสรุป ดังนี้

1. ความเป็นมา

- 1.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2548 มอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อศึกษาและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจของเกษตรกรบนพื้นที่สูง
- 1.2 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีโดยสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงแก่มูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ถึงปัจจุบัน เพื่อทำการศึกษาคัดเลือกพันธุ์เฮมพ์ที่มีสารเสพติดต่ำ มีการเจริญเติบโตดี รวมทั้งศึกษาแนวทางเขตกรรม

การเพิ่มผลผลิต แปรรูปเส้นใย ศึกษาด้านการตลาด รวมทั้งกำหนดร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง

2. สรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่องการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง

2.1 ความสำคัญทางเศรษฐกิจของเฮมพ์

2.1.1 เฮมพ์เป็นพืชที่สามารถสร้างรายได้จากการผลิตให้กับเกษตรกรและประเทศได้ โดยเฮมพ์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน เช่น ใบ เส้นใย เปลือก แก่นไม้ และ เมล็ด เป็นต้น ซึ่งในหลายประเทศได้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น สิ่งทอ อาหาร เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพ และเครื่องสำอาง เป็นต้น โดยในปี 2539 มีมูลค่าตลาดประมาณ 3.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ผลผลิตรวมประมาณ 55,000 เมตริกตัน ซึ่งประเทศจีนมีการผลิตเส้นใยเฮมพ์มากที่สุด รองลงมา คือ เกาหลีใต้ และรัสเซีย ตามลำดับ ในส่วนของตลาดส่งออก ส่วนใหญ่เป็นเส้นใย และสิ่งทอเฮมพ์ โดยส่งออกจากกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปและประเทศแถบยุโรปตอนเหนือ ขณะที่ประเทศจีนส่วนใหญ่ผลิตเพื่อใช้ในประเทศ

2.1.2 สำหรับประเทศไทยยังถือว่าเฮมพ์เป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่ง ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกที่ส่วนใหญ่เป็นชาวม้ง ต้องลักลอบปลูกในพื้นที่ห่างไกล ยกเว้นบางพื้นที่ที่เกษตรกรมีการปลูกและแปรรูปภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ เพื่อใช้เส้นใยเฮมพ์ผลิตเครื่องนุ่งห่มตามวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เพื่อใช้ในครัวเรือนและที่เหลือนำไปจำหน่าย

2.2 แนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง เนื่องจากเฮมพ์เป็นพืชที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มพืชเสพติดหวงห้าม ประเภท 5 เช่นเดียวกับกัญชา ทำให้การดำเนินงานส่งเสริมการปลูกเฮมพ์จำเป็นต้องมีการทําวิจัยการปลูกที่เหมาะสม เพื่อให้มีสารเสพติดน้อย และมีกลไกการรักษาควบคุมดูแลที่เหมาะสม ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.2.1 การวิจัยและพัฒนาพันธุ์เฮมพ์ให้มีสารเสพติดน้อย พบว่ามีพันธุ์เฮมพ์ที่มีศักยภาพ โดยศึกษาเมล็ดพันธุ์เฮมพ์ที่มีการปลูกในประเทศไทย 12 สายพันธุ์ และสายพันธุ์ต่างประเทศ 1 สายพันธุ์ พบว่า มีเฮมพ์ 4 สายพันธุ์ ที่แสดงแนวโน้มที่มีปริมาณสารเสพติด (Tetrahydrocannabinol: THC) ค่อนข้างต่ำ ได้แก่ สายพันธุ์แม่สาใหม่ สายพันธุ์ห้วยหอย สายพันธุ์ปางอึ้ง และสายพันธุ์ V50 ซึ่งสามารถคัดเลือกเป็นสายพันธุ์เฮมพ์ที่จะนำไปปรับปรุงให้เป็นสายพันธุ์รับรองสำหรับส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต่อไป

- 2.2.2 **การพัฒนาการปลูกและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว พบแนวทางการจัดการที่เหมาะสม โดยการปลูกเห็บเพื่อผลิตเส้นใย พบว่า ฤดูปลูกที่เหมาะสมคือเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน หรือต้นฤดูฝน และควรเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคม อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 85 - 90 วัน โดยระยะปลูกที่เหมาะสม คือ 10 x 20 เซนติเมตร อัตราเมล็ด 3 - 4 เมล็ดต่อหลุม สำหรับการปลูกเห็บเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ พบว่า ควรให้มีระยะห่างของหลุมปลูกประมาณ 1 เมตร เพื่อให้ต้นเห็บสามารถแตกกิ่งก้านสาขาและมีช่อดอกจำนวนมาก จะทำให้ได้เมล็ดจำนวนมาก**
- 2.2.3 **การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นใยและเมล็ดเห็บ พบว่า มีศักยภาพในเชิงอุตสาหกรรม โดยงานวิจัยสามารถลดขั้นตอนการแปรรูปเพื่อให้ได้เส้นใย เหลือเพียง 7 ขั้นตอนจาก 15 ขั้นตอน รวมทั้งวิธีการสกัดน้ำมันจากเมล็ดเห็บ ที่ประกอบด้วย กรดไขมันที่จำเป็นต่อร่างกายในปริมาณสูง เช่น linoleic acid (Omega 6), alpha- linoleic acid (Omega 3) รวมทั้งสารอื่นที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น vitamin E, carotene, phytosterols และ phospholipid ซึ่งเป็นสารที่น่าสนใจสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง**
- 2.2.4 **การตลาดเห็บและผลิตภัณฑ์ พบว่า มีตลาดรองรับและราคาอยู่ในระดับสูง โดยเปลือกดิบ มีราคาขาย 70 บาท/กก. เส้นใยโรงงาน เบอร์ 12, 16, 18 ราคา 200 บาท/กก. สำหรับผ้าทอเป็นม้วน ราคา 200 - 500 บาท/ม้วน ขึ้นอยู่กับคุณภาพ ความยาว ความกว้างของผ้า อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญ คือ ข้อจำกัดด้านกฎหมายทำให้ขาดการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างให้เป็นที่รู้จัก และมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ ประกอบกับกระบวนการผลิตทำให้มีคุณภาพเส้นใยต่ำ ไม่สามารถผลิตผ้าหนักกว้างได้ ราคาแพงและราคาไม่สม่ำเสมอ**
- 2.2.5 **การขออนุญาตปลูกเห็บในประเทศไทย ในปัจจุบันยังเป็นข้อจำกัดของการสนับสนุนเห็บในเชิงพาณิชย์ ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 135 (พ.ศ.2539) แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ระบุว่า Cannabis เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ซึ่งโดยนัยดังกล่าว พืชกัญชาจึงจัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะอนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นรายๆ ไป อย่างไรก็ตาม ในพระราชบัญญัติยาเสพติดของไทยจะระบุไว้เฉพาะกัญชา**

โดยได้ระบุชื่อวิทยาศาสตร์ของกัญชาไว้ แต่เนื่องจากกัญชาและเฮมพ์ใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ชื่อเดียวกัน ผู้รักษากฎหมายจึงถือว่า ทั้งเฮมพ์และกัญชาเป็นพืชเสพติดทั้งคู่ ดังนั้น การขออนุญาตปลูกเฮมพ์เพื่อการศึกษาวิจัย การนำเข้า หรือส่งออก ฯลฯ จะต้องมีการขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งในปัจจุบันมีการอนุญาตเฉพาะกรณีเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงทำให้เป็นข้อจำกัดในการสนับสนุนการปลูกเฮมพ์ในเชิงเศรษฐกิจ

3. **แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง พ.ศ. 2552-2556**
การที่เฮมพ์และผลิตภัณฑ์มีศักยภาพทั้งด้านการผลิตและการตลาด ประเทศไทยจึงควรมีเป้าหมายในการสนับสนุนการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง เพื่อการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เชิงการค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ให้เกษตรกรในประเทศไทย โดยมีข้อเสนอยุทธศาสตร์ รวม 4 ด้านหลัก ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี (2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกและการสร้างมูลค่าเพิ่ม (3) ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และ (4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 **ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี** มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาสายพันธุ์เฮมพ์ที่มีสาร THC ต่ำ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติของไทย รวมทั้งมีวิธีการด้านการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาด มีแนวทาง/มาตรการที่สำคัญ ดังนี้

- 3.1.1 **พัฒนาปรับปรุงพันธุ์เฮมพ์เพื่อให้ได้สายพันธุ์ดีมีคุณภาพ** โดยพัฒนาพันธุ์ให้ได้สายพันธุ์เฮมพ์ที่มีสาร THC ต่ำ มีผลผลิตเส้นใยหรือปริมาณเมล็ดสูงและมีคุณภาพดี การนำเข้าเมล็ดพันธุ์จากต่างประเทศ เพื่อนำมาทดสอบและปรับปรุงพันธุ์ ร่วมกับสายพันธุ์ของในประเทศ และการรักษาพันธุ์และการผลิตเมล็ดรับรองพันธุ์เพื่อการส่งเสริม รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือเพื่อทดสอบสาร THC ในไร่

- 3.1.2 **ศึกษาการเขตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพเฮมพ์** โดยศึกษาวิธีการปลูกและการใช้ปัจจัยในการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเฮมพ์ในสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในการผลิตเส้นใย และการผลิตเมล็ดเพื่อการแปรรูป รวมทั้งการศึกษาวิจัยเชิงสาธิตแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรในแหล่งผลิต เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาร่วมกันทั้งนักวิจัยและผู้ปลูก

- 3.1.3 **ศึกษาและพัฒนาการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า** โดยพัฒนากระบวนการแปรรูปเป็นเส้นใยที่มีคุณภาพ การย้อมสี การลดขั้นตอนและลดระยะเวลาในการผลิต การปรับปรุงและออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย

สอดคล้องกับความต้องการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการพัฒนากระบวนการทอผ้าจากเส้นใยเฮมพ์ให้ได้ขนาดมาตรฐาน

- 3.1.4 **พัฒนากระบวนการแปรรูปจากเมล็ดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์** โดยพัฒนาการสกัดน้ำมันให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพดี การตรวจสอบคุณค่าทางโภชนาการสำหรับพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากเมล็ดเฮมพ์
- 3.1.5 **พัฒนากระบวนการแปรรูปจากส่วนอื่นๆ ของต้นพืช และเศษเหลือทิ้งเพื่อเพิ่มมูลค่า**
- 3.2 **ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกและการสร้างมูลค่าเพิ่ม** มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมการปลูกและพัฒนาการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเฮมพ์เพื่อสร้างมูลค่า ทั้งจากเส้นใย เมล็ด และส่วนอื่นๆ โดยมีลักษณะและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีแนวทาง/มาตรการที่สำคัญ ดังนี้
 - 3.2.1 **ส่งเสริมเกษตรกรปลูกเฮมพ์เพื่อผลิตเส้นใยภายใต้ระบบการควบคุม** โดยจัดให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอย่างเหมาะสมภายใต้ระบบการควบคุมของรัฐ การกำหนดให้มีคณะกรรมการและหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขึ้นทะเบียนและควบคุมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอย่างเป็นระบบเพื่อการส่งเสริมการผลิตภายใต้ระบบการควบคุม การกำหนดหน่วยงานในการอนุญาตการปลูกแก่เกษตรกร โดยลดขั้นตอนและระยะเวลาการอนุญาต รวมทั้งการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ และการประสานหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อกำกับและดูแลในพื้นที่ เช่น ระดับอำเภอ และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
 - 3.2.2 **พัฒนากระบวนการแปรรูปเส้นใย การผลิตสินค้าหัตถกรรม และการตลาด** โดยการสนับสนุนการสืบทอดภูมิปัญญาหัตถกรรมท้องถิ่นและการพัฒนาออกแบบสินค้าชนิดใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับค่านิยมของผู้บริโภค และการสนับสนุนการรวมกลุ่มผู้ผลิตและการสร้างความเชื่อมโยงเข้าสู่การตลาด รวมทั้งการจัดหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย
 - 3.2.3 **พัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำมันในเมล็ด และกากเหลือจากการแปรรูป** โดยการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางในระดับชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากน้ำมันในเมล็ดและกากที่เหลือจากการแปรรูปเชิงอุตสาหกรรม และ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และเครื่องสำอางจากน้ำมันโดยใช้แนวทางตลาดนำการผลิต

3.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ให้มีการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและต่อยอดการพัฒนาอาชีพของไทย โดยมีแนวทาง มาตรการที่สำคัญ คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศที่มีการผลิตสินค้าเชิงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการดำเนินการทั้งทางด้านวิชาการ ด้านการผลิต และการค้าร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

3.4 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาอาชีพในระยะต่อไป ซึ่งรวมทั้งการกำกับดูแล การส่งเสริมการปลูก การพิจารณาปรับปรุง ข้อกำหนด และกฎระเบียบต่างๆ โดยมีแนวทาง/มาตรการที่สำคัญ ดังนี้

3.4.1 จัดให้มีกลไกการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอาชีพเป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง โดยกำหนดกลไกการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบในรูปของคณะกรรมการกำกับดูแล หรือหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาและกำหนดทิศทางการพัฒนาอาชีพของประเทศอย่างต่อเนื่อง

3.4.2 กำหนดกฎระเบียบและข้อกำหนดที่สำคัญ โดยกำหนดปริมาณสารเสพติดให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในเงื่อนไขของประเทศไทยเพื่อผลักดันการผลิตให้ได้กว้างขวางขึ้น และพิจารณากำหนดระเบียบหรือกฎกระทรวงเพื่อสนับสนุนการปลูกอาชีพได้ภายใต้ระบบการควบคุม

4. กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้มีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพเป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการ เพื่อนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

4.2 ให้มีกลไกการขับเคลื่อนผลักดันยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ปรับปรุงยุทธศาสตร์และแนวทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

- 4.3 กำหนดแนวทางการควบคุม การอนุญาตเพื่อการปลูก การครอบครอง การเคลื่อนย้าย และการแปรรูปเฮมพ์ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเชื่อถือต่อการสนับสนุนเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจในบริบทพื้นที่สูง

5. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

- 5.1 รับทราบผลการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจในพื้นที่สูง
- 5.2 ให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2552 – 2556 และกลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ
- 5.3 มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข มูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง และดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอดังกล่าวให้ความเห็นชอบตามข้อ 5 ต่อไปด้วย
 จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร 0-2280-4085 ต่อ 2512

โทรสาร 0-2280-0892